ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับความเจ็บป่วยของผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการ

จัคสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแห่งหนึ่ง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวเมทินี น้อยเรือน

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์สุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ คร. มาลี สิทธิเกรียง ใกร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. เทพินทร์ พัชรานุรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับความเจ็บป่วยของผู้สูงอายุที่ พักอาศัยอยู่ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแห่งหนึ่ง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิด ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการวิเคราะห์ความเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อ ศึกษาประวัติชีวิต ความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม และปัญหาสุขภาพก่อนที่จะมาพักอาศัยอยู่ใน สภาพแวดล้อมใหม่ 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและสัญลักษณ์ของความเจ็บป่วย และ3) เพื่อ ศึกษาการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกกรณีศึกษา โดยเลือกศึกษาผู้สูงอายุเพศ หญิง จำนวน 10 ราย

จากกรณีศึกษาข้างต้น ได้จำแนกผู้สูงอายุตามความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิมออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีสถานภาพโสด และกลุ่มผู้สูงอายุที่มีครอบครัว แต่เสมือนไม่มีครอบครัว โดยกลุ่มผู้สูงอายุที่มีสถานภาพโสด เป็นผู้สูงอายุที่อยู่โดดเดี๋ยว ไม่มีสามี อีกทั้งไม่รู้ว่าพ่อแม่ของ ตนเองนั้นคือใคร ผู้สูงอายุต้องเผชิญชีวิตเพียงลำพัง ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุที่มีครอบครัว แต่เสมือนไม่มี ครอบครัว เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่มีครอบครัว แต่ถูกลูกหลานทำร้าย และ ไม่ให้ความใส่ใจ บางคนยังถูก สมาชิกในครอบครัวแย่งชิงที่ดิน เมื่อสถานการณ์ชีวิตในอดีตของผู้สูงอายุอยู่ในโลกที่เต็มไปด้วย ความโดดเดี๋ยว และต้องพึ่งพิงตนเอง ดังนั้น การที่บั้นปลายของชีวิตได้เข้ามาพักอาศัยอยู่ในสถานที่ แห่งใหม่ คือ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจึงทำให้พวกเขามีความมั่นคง และมีความ ปลอดภัย และมีความรู้สึกว่าที่นี่คือ "บ้าน"

แม้ว่าผู้สูงอายุจะให้ความหมายว่าศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุนี้ คือ บ้าน แห่งใหม่ แต่พบว่า ผู้สูงอายุยังมีความรู้สึกวิตกกังวลต่ออนาคต โดยเฉพาะเมื่อพวกเขาเจ็บป่วย ดังจะ เห็นได้จากผู้สูงอายุมักจะสะสมยาไว้จำนวนมาก ขณะที่พยาบาลตีความว่า ผู้สูงอายุสะสมยาเพื่อ นำไปขาย หรือ ใช้ยาเกินความจำเป็น อย่างไรก็ตาม ผู้สูงอายุที่มีประสบการณ์คล้ายคลึงกันมักจะมี ความช่วยเหลือกัน เห็นอกเห็นใจกัน และคูแลกัน ซึ่งแตกต่างจากครอบครัวเคิม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Social Interaction and Illness of the Elderly in the Elder Welfare

Development Centre, Chiang Mai Province

Author Miss Matinee Noiruan

Degree Master of Arts (Health Social Science)

Thesis Advisory Committee

Lecturer Dr. Malee Sitthikriengkrai

Advisor

Assistant Professor Dr. Thapin Phatcharanuruk

Co-advisor

Abstract

This thesis studies social interactions and illnesses of the elderly who are in residence at the Elder Welfare Development Centre, Chiang Mai Province. By using the concept of social interaction in an analysis of the illness of the elderly, the objectives were 1) to study the life history relating to the original family and health problems before they became residents in a new environment, 2) to study the social interactions and symbols of illness, and 3) to study the health care of the elderly through social interactions. This study used qualitative research method based on participant observation, and in-depth interviews with 10 case studies.

From the study, can be classified according to their relationship with the original family into two groups: the elderly who are single, and the elderly who have family, but virtually no family. The elderly who are single tend to live alone without a husband and have no clue of their own parents. They must face life alone. The elderly who have family, but virtually no family, tend to have been hurt by their own descendants who did not take care of them. Some family members had usurped land. In the past life of the elderly, they were living in a world filled with loneliness and relied only on themselves. Now, they are living in the Elder Welfare Development Centre, Chiang Mai Province which provides them with security, safety, and a feeling of "home".

The Elder Welfare Development Centre, Chiang Mai Province is home to the elderly, but they are also anxious about the future. Especially when they get sick. This can be seen in the fact that the elderly tend to accumulate a lot of drugs. The nurses interpret that the elderly patients collect drugs for sale or use drugs more than necessary. However, the elderly who often have similar experiences help each other, show compassion and care, which is different from their original family.